

Bratislavská župa pozdvihla umenie

HODNOTY

Župa za približne 25 miliónov eur obnovila Bábkové divadlo a Divadlo Aréna v Bratislave aj Synagógu v Senci. Malú scénu na Dostojevského rade v Bratislave získala do dlhodobého prenájmu.

Katarína Šebejová

©hn

katarina.sebejova@maftraslovakia.sk

Synagóga v Senci po komplexnej rekonštrukcii.

FOTO: MONIKA KOVAČOVÁ

Bratislavské bábkové divadlo po desaťročnej rekonštrukcii.

FOTO: BSK

Interiér seneckej synagógy po rekonštrukcii.

FOTO: MONIKA KOVAČOVÁ

Divadlo Aréna na petržalskej strane Dunaja v plnej kráse po obnove.

FOTO: BSK

Kultúra nemáva na ružiach ustlané a mnohé jej stánky chátrajú. Preto je viac než potešiteľné, že Bratislavský samosprávny kraj (BSK) sa pustil do komplexných rekonštrukcií národných kultúrnych pamiatok a v ich obnove a technologickej modernizácii má výsledky. Otvoril už Synagógu v Senci aj Bratislavské bábkové divadlo a pred otvorením je Divadlo Aréna. Bratislavskú Malú scénu STU na Dostojevského rade si dlhodobo prenajal.

Synagóga v Senci ako prvá

Zrekonštruovaná Synagóga v Senci otvorila svoje brány pre verejnosť 10. septembra 2024 počas festivalu židovskej kultúry Šalom Chaverim. Po 65 rokoch chátrania má aj nové využitie. „Cieľom rekonštrukcie je popri záchrane pamiatkových hodnôt aj vytvorenie kultúrneho centra, ktoré bude saturovať potreby obyvateľov mesta Senec, ale aj obyvateľov širšieho regiónu. Pôjde o rozličné formáty a zánre

nadregionálneho, regionálneho, miestneho i komunitného významu. Súčasťou dostavby synagógy je nový prvok – infopavilón – predovšetkým na komornejšie voľnočasové programy pre verejnosť a školy,“ uviedla riaditeľka úradu BSK Patrícia Mešťan.

Obnova približne za tri milióny eur sa tak týkala nielen historickej časti. Súčasťou bola aj vý-

stavba úplne novej budovy za synagógou, ako aj vytvorenie parkovej záhrady a oddychovej zóny pri synagóge. Pri rekonštrukcii dvora objavili zabudnuté a nesmierne vzácne rituálne kúpele mikve či pec na maces.

BBD nasledovalo

Bratislavské bábkové divadlo (BBD) otvorilo svoje brány pred

mesiacom, 26. septembra 2024, uvítacím programom s prírodným názvom Divadelná kolaudácia.

Jeho obnova bola časovo náročná a komplikovaná. Po desiatich rokoch putovania po dočasných scénach sa však BBD vrátilo na svoju domácu adresu na Dunajskú ulicu v bratislavskom Starom Meste.

Divadlo bolo nielen zrekonštruované, ale aj zmodernizované a výška investícií dosiahla 5,2 milióna eur, uvádza BSK.

Komplexne vynovená bola stará časť, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou, a divadlo získalo aj celkom nové priestory, teda divadelnú sálu a foyer vo dvore. Novinkou je výťah a zelená strecha, umiestnená prá-

ve nad sálou divadla. Inštalovala sa aj nová projekčná, zvuková, svetelná a divadelná technika a technológia. Divadlo má zázemie pre hercov, šatne, skúšobný priestor, kancelárie pre zamestnancov a umelecké dielne i priestor na detské tvorivé dielne a detskú cukráreň.

Vo foyeri bude po novom fungovať cukráreň s interaktívnymi prvkami a na stenách sa budú môcť návštevníci začítať do stručnej histórie divadla. Pod strechou na 4. poschodí nájdu zas nový workshopový priestor a nahliadnuť možno aj do otvoreného depozitára bábok.

Divadlo Aréna v novembri

Rekonštrukcia župného Divadla Aréna na Tyršovom nábreží v bratislavskej Petržalke vyšla na 12 miliónov eur. Zahŕňala búracie práce, nové základy aj ocelovú konštrukciu veže, reštaurátorské práce a tiež betonárske, na prístavkoch, novú strechu i okná. Najvýraznejším prídavkom je veža, v ktorej sú zmodernizované technológie pre javisko. Divadlo má variabilné hľadisko, ktoré umožní narábať s počtom divákov v hlavnej sále. Rozšírený bol aj priestor LOFT-u, určený pre malé javiskové formy. Súčasťou bola aj obnova fasády, interiéru a revitalizácia pozemku na multifunkčný priestor pre rôzne druhy podujatí v prepojení so Sadom Janka Kráľa.

„Som nesmierne rád, že sa po troch rokoch vraciame na svoju domácu scénu. Divadlo Aréna slávnostne otvoríme 17. novembra 2024 premiérou novej inscenácie Henrika Ibsena Nepriateľ ľudu v réžii Rastislava Balleka, ktorá je pokračovaním nášho Občianskeho cyklu,“ ozrejmil riaditeľ Divadla Aréna Juraj Kukur.

BÝVANIE

Predaj môže byť rýchly

Bratislavský trh s bývaním sa po dvoch rokoch prebral zo stagnácie a realitná sieť UPgreat hlási silnejší dopyt. „Až 90 percent kupujúcich aktuálne financuje kúpu prostredníctvom hypotéky a úveru,“ uvádza zakladateľ siete realitných kancelárií UPgreat Richard Churý. Dodáva, že cez prázdniny zlacnili úvery viaceré banky. V auguste 2024 bola podľa NBS priemerná úroková sadzba úverov na bývanie 3,25 percenta pri fixácii od päť do desať rokov a nad štyri percentá pri ostatných variantoch. „V dôsledku znižovania úrokových mier vnímame nárast dopytu. S rastom miezd, ku ktorému medzičasom došlo, už spĺňa podmienky bánk

viac záujemcov o úver,“ tvrdí Churý.

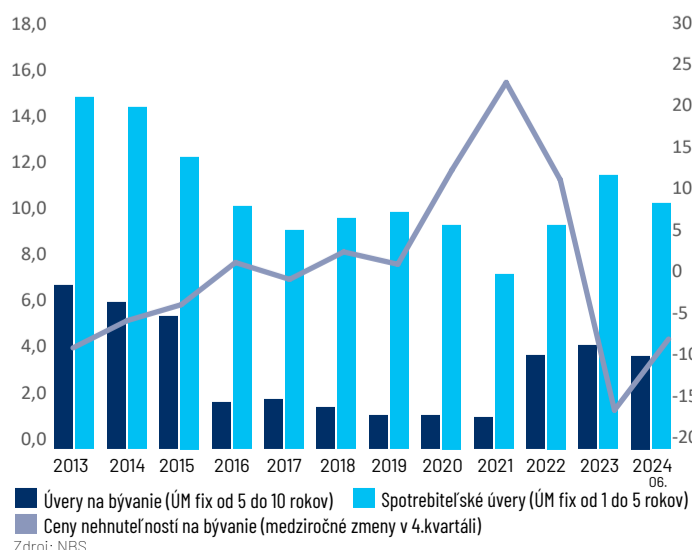
Predávajú sa prevažne staršie byty, hoci aj v pôvodnom stave. Ľudia si prispôbujú dispozície a robia z menejzbových bytov viacizbové.

Na trh sa vrátili prevažne mladé rodiny a jednotlivci. Zatiaľ však nedochádza k oživeniu dopytu po investičných bytoch. „Ten sa aktuálne presunul do zahraničia, kde je rýchlejšia návratnosť takejto investície,“ zhrnul odborník.

Oživenie záujmu o kúpu nehnuteľnosti vedie podľa štatistik UPgreat k urýchleniu predaja. „Pokiaľ je dobre nastavená cena, nehnuteľnosť sa predáva do mesiaca od zverejnenia,“ sumarizuje zakladateľ realitnej siete UPgreat. (KSE)

Úrokové miery a ceny nehnuteľnosti

(v percentách, UM v poslednom mesiaci roka, nové obchody)

Zdroj: NBS

PROSTREDIE

Metlife Community day cielil na zdravie, rodinu a prírodu

Bratislava – MetLife dobrovoľníci podporili v jeden deň tri zo základných ľudských hodnôt, zdravie, rodinu a životné prostredie.

„Sídlo Ligy proti rakovine zvelaďovalo zhruba 30 dobrovoľníkov. Umývaním okien, dverí, obkladov, presúvaním a sťahovaním drobného nábytku, presádzaním kvetov v interieri a prácou v záhrade od strihania kríkov cez vytrhávanie buriny až po prípravu na zimu,“ priblížila vedúca sekcie CSR MetLife Zuzana Žgančíková.

MetLife už od roku 2014 spolupracuje s Centrom pre rodiny a deti Dedina Mládeže v Hurbanove, a tam sa Community day 30. septembra niesol trochu v inom duchu. Približne 15

dobrovoľníkov pripravilo deťom aktívny deň, ktorý strávili spoločne športom, hrami, rozhovormi a nechýbalo ani populárne preťahovanie lanom. „Spolupráca s Centrom je úžasná a veľmi radi sa tam vždy vraciame. Dôležité je, že deťom sme vyčarili úsmev na tvári a spoločné zážitky si budú ešte dlho pamätať,“ povedala s nadšením Zuzana Žgančíková.

Na výsadbe zelene v spolupráci s občianskym združením Sadíme stromy sa zúčastnilo takmer 50 dobrovoľníkov v obciach Dunajský Klátov a Ohrady s ambicióznym cieľom vysadiť 500 kríkov. Dalších 100 zasadili ešte finanční sprostredkovatelia, spolupracovníci poisťovne, ktorí sa tiež zapojili. „Dobrovoľníctvo spojené s trvalou udrža-

teľnosťou je jednou z hlavných priorit životnej poisťovne MetLife. Výsadba stromov a kríkov sa u nás stala už tradíciou, čím postupne pomáhame prírode, súčasťou aj budúcim generáciám,“ zdôraznila Žgančíková.

MetLife pôsobí na Slovensku od roku 1995, poskytuje široké spektrum produktov životného a úrazového poistenia a stala sa synonymom finančnej istoty a profesionalizmu. Community day bol súčasťou celosvetového projektu Dobrovoľníctvo s cieľom (Volunteering with purpose), ktorý prebiehal na globálnej úrovni v priebehu augusta a septembra. „Napriek tomu, že sa organizáciami spolupracujeme už niekoľko rokov, je to zatiaľ najväčšia akcia venovaná dobrovoľníctvu.“ (KSE)

Dobrovoľníci MetLife zvelaďovali sídlo občianskeho združenia Liga proti rakovine v Bratislave.

FOTO: METLIFE

Dopyt po nájmoch dva roky rastie

Bratislava – Na jeseň sa začína školský rok a zimný semester vždy so sebou nesie veľký záujem študentov o bývanie. Odborníci odporúčajú príliš neváhať, lebo voľné a atraktívne byty na prenájom sa na trhu dlho neohrejú. Richard Churý, zakladateľ a šéf realitnej siete UPgreat, hovorí, že žiadané sú najmä menšie a cenovo dostupnejšie byty, najčastejšie do dvoch izieb. Pri ich nedostatku sa následne prenajíajú aj väčšie, ktoré si študenti medzi sebou zdieľajú. Obľúbené sú najmä lokality v blízkosti škôl alebo veľkých biznis centier. Dalším kritériom je cena. Rastie záujem aj o lacnejšie lokality ako Petržalka či Vrakuňa. V drahších si nájomníci majiteľia vyberajú a študenti sú často vylúčení. Nájomný trh v Bratislave podľa Chudého prežíva špecifické obdobie od roku 2022 a neustále rastie z viacerých dôvodov: „Prvým sú odídenci z Ukrajiny, ktorí výrazne zvyšujú dopyt po prenájmoch. Druhým je prirodzená migrácia do Bratislavy. Okrem toho je tu skupina, ktorá odkladá nákup nehnuteľnosti, ale potrebuje riešiť bývanie,“ vymenúva Chudý. Dodáva, že teraz záujem zo strany študentov výrazne stúpol, pretože riešia náhradné bývanie kvôli rekonštrukcii troch internátov. Aj preto podľa dáte siete UPgreat došlo v tomto roku k plošnému rastu nájomného o 10 až 15 percent. „Pri niektorých nehnuteľnostiach v metro-pole dokonca až o 30 percent.“ (KSE)